

Dzięk

16 stron
Rok VII

Bydgoski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : - : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 203.102

Polacy w Gdańsku

W nadchodzącą niedzielę, 7 b. m., odbędą się w Wolnym Mieście Gdańsku wybory do „Volkstagu”. Orgja propagandy przedwyborczej w ostatnich dniach osiągnęła swe kulminacyjne napięcie. Narodowi socjaliści nie szczędzą wysiłków, a nawet brutalnej przemocy, by wybory te wykazały w dalszym ciągu wzrost ich siły.

Jak wypadnie udział Polonji gdańskiej w tych wyborach? Trudno coś na ten temat zgóry pisać. Jasnym i pocieszającym punktem w ciężkiej doli Polonji gdańskiej, jest fakt jej zjednoczenia pod hasłem wspólnego frontu wyborczego. Niemniej jednak Polacy gdańscy są obiektem z furją atakowanym przez obecnych przedstawicieli większości, rządzącej Wolnym Miastem. Pismo nasze rejestrowało i rejestruje stale coraz to nowe fakty brutalnego teroru przedwyborczego, którego ofiarami padają Polacy.

Senat Wolnego Miasta nie zawahał się także przed zarządzeniem również niesprawiedliwym, jak dotkliwie krzywdzącym Polonję gdańską. Po serji konfiskat za podawanie faktów teroru wyborczego, bratni nasz organ „Gazeta Gdańska”, jedyny w Gdańsku dziennik polski, został w okresie najgorętszej kampanji przedwyborczej na przeciąg 4 dni zawieszony.

W świetle faktów historia kneblowania jedynego dziennika polskiego przez władze gdańskie wygląda, jak następuje:

W ubiegłym tygodniu „Gazeta Gdańska” skonfiskowana została **trzykrotnie**.

Najpierw skonfiskowano nr. 71 za zamieszczenie artykułu p. t. „Teror wyborczy narodowych socjalistów w W. M. Gdańsku. Bojówki hitlerowskie grasują na drogach i ulicach, znęcając się zwierzęco nad Polakami”.

Druga kolej konfiskata nastąpiła wskutek zamieszczenia w numerze 75 wiadomości p. t. „Ostry zatarg pomiędzy Prezydentem Senatu gdańskiego, a Wysokim Komisarzem Ligi Narodów”.

Wydany przez Redakcję następny numer „Gazety Gdańskiej”, t. j. nr. 76, został również skonfiskowany, poczem Redakcja otrzymała pismo Prezydenta policji, w którym tenże zawiadamia, iż zawieszka wydawnictwo „Gazety Gdańskiej” oraz zakazuje kolportowanie jej bratnich organów: „Dnia Pomorskiego”, „Gazety Morskiej”, „Dnia Bydgoskiego”, „Dnia Grudziądzkiego”, „Dnia Kujawskiego”, „Gazety Mogileńskiej” i „Dnia Tczewskiego” — do dnia 3 kwietnia włącznie.

Natychmiast po otrzymaniu pisma Prezydenta policji gdańskiej, Redakcja „Gazety Gdańskiej” w tym samym dniu, tj. 30 marca br., wniosła odwołanie do Senatu gdańskiego, w którym stwierdziła, że jej zdaniem:

„zakwestjonowane w „Gazecie Gdańskiej” artykuły nie zawierają nic takiego, co by mogło zarządzenie to (Prezydenta policji) spowodować.

Równocześnie pozwalamy sobie zauważyć — brzmni ciąg dalszy odwołania „Gazety Gdańskiej” — że zajęcie jedynego dziennika polskiego na terenie W. M. Gdańska i zakaz rozpowszechniania te-

(Ciąg dalszy na str. 2).

Niemcy wiedzą że przemocą w Gdańsku nic nie działają

Ministrowie Rzeszy Hess i Goering wygłaszają przemówienia wyborcze

Wczoraj przybył do Gdańska samolotem specjalny zastępca Hitlera minister Rzeszy Hess, który po wylądowaniu na lotnisku we Wrzeszczu udał się samochodem do hotelu. Po południu przemawiał Hess na wiecu młodzieży hitlerowskiej pod gołym niebem.

Onegdaj wieczorem premier Goering

wygłosił w Gdańsku na wiecu przedwyborczym narodo-socjalistycznym przemówienie, w którym powiedział m. in.: Jeżeli pójdziecie w niedzielę do urn wyborczych, to pamiętajcie o tem, że chodzi o stwierdzenie wobec świata, jak Gdańsk myśli. Wybory mają wykazać światu, że Gdańsk zawsze był i pozostaje

nie niemiecki. (!) Nie jest najważniejsze, czy Gdańsk należy dziś pod względem organizacyjnym do Rzeszy czy nie. Miarodajne jest, czy jest w sobie niemiecki.

Rzesza nie potrzebuje obsadzać i nie obsadzi Gdańska nigdy siłą, gdyż prawo natury zwycięży samo przez się. Świat kiedyś sam zrozumie naturalną legalność, ponieważ nieugiętemu prawu natury przeciwstawić się nie można. Kanclerz Hitler nie złamie słowa danego innym narodom. Mam nadzieję, że również i Francja zrozumie wreszcie, że Niemcy skłonne są do podania jej ręki. Jeżeli sąsiedzi Francuzi tak troszczą się o sprawę pokoju, to pan Laval nie potrzebuje jechać do Moskwy. Może on wysiąść w Berlinie, o ile sprawa ta tak bardzo leży mu na sercu.

Nie może być wątpliwości co do tego, że Niemcy szczerze pragną pokoju. Wódz mógł przeprowadzić porozumienie z Polską, dając tem samem dowód, że istnieje droga praktycznej polityki pokojowej, ponieważ w imieniu Niemiec oraz w Polsce w imieniu swojego kraju przemawiać mogą mężowie autorytatywni. Oba narody skierowane są na utrzymanie pokoju, a Niemcy wykażą, że są szczerym i rzetelnym partnerem. Nie damy się niczem sprowokować i oczekujemy tego samego od strony przeciwnej.

Długoterminowe pożyczki dla Gdyni zostały przyznane

Na wykończenie planów zabudowy, na drogę w Orłowie i na budowę domków robotniczych

(o) Warszawa, 5. 4. (Tel. wł.) Min. Spraw Wewnętrznych zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej m. Gdyni w sprawie zaciągnięcia przez miasto długoterminowych pożyczek.

Jedną z tych pożyczek w wysokości 150 tys. zł przeznaczona będzie na pokrycie kosztów ukończenia planu zabudowy Gdyni, — druga w wys. 105 tys. zł, na pokrycie kosztów szczegółowego planu zabudowy gminy Orłowo Morskie oraz dokończenie budowy drogi, łączącej szosę Gdynia—Sopoty z wybrzeżem

morskiem. Pożyczki te przyznane zostały z Banku Gosp. Krajowego na okres 15 lat przy oprocentowaniu 3 i trzy czwarte od sta. w stosunku rocznym i na spłaty półroczne.

Pozatem władze nadzorcze, t. j. Min. Spraw Wewnętrznych zatwierdziło jeszcze jedną pożyczkę w wysokości 250 tys. zł na budowę domków robotniczych. Pożyczkę tę otrzyma Gdynia z lokaty Funduszu Pracy za pośrednictwem B. G. K. na okres 50 lat.

General Ludendorf będzie mianowany feldmarszałkiem?

Berlin, 5. 4. (Pat.) Dn. 9 kwietnia obchodzić będzie general Ludendorf 70-tą rocznicę swoich urodzin. Charakterystyczne jest, że general Ludendorf, który od szeregu lat wycofał się z życia politycznego i w ostatnim czasie nie należał do bezwzględnych zwolenników obecnego reżimu, wysuwany jest od pewnego czasu przez koła narodo-socjalistyczne na czoło bohaterów narodowych Niemiec.

Przypomnieć należy, że już dn. 17 marca wspomniany go w bardzo pochlebny sposób podczas uroczystego aktu państwowego

general Blomberg. Obecnie szereg organów państwowych i partyjnych poświęca Ludendorfowi obszernie artykuły. Dzisiaj poświęciło generalowi Ludendorfowi niemieckie biuro infor. obszernie wspomnienie ze szczególnym życiorysem generala.

W pewnych kołach niemieckich wyrażają przypuszczenie, że w związku z uroczystościami 70-lecia general Ludendorf uzyska nominację na feldmarszałka. Po śmierci bowiem marszałka Hindenburga pozostaje jeszcze przy życiu tylko feldmarszałek Mackenzen, który obecnie liczy 85 lat.

Wyrok w sprawie K. K. O. m. Chełmna

Rehabilitacja burmistrza — Skazanie urzędników

Wczoraj zakończył się sensacyjny proces o nadużycia w K. K. O. m. Chełmna. W trzecim i ostatnim dniu rozprawy w dalszym ciągu przesłuchiowano świadków z drugiej grupy, mianowicie z grupy dłużników. Świadkowie ci w znacznej mierze obciążyli oskarżonych.

Po zamknięciu przewodu sądowego udzielił sąd głosu p. prokuratorowi, który w swoim przemówieniu napiętnował występłą spółkę jaka miała miejsce w K. K. O. w Chełmnie. Zaznaczył, że urzędnicy pod kierunkiem dyrektora w oparach alkoholu dopuszczali się bezprawia. Dyrektor jako szef nietylko nie dopatrzył porządku urzędowania, a sam świecił złym przykładem. Co więcej: zmuszał swych podwładnych do bachanali.

W końcu wnosi p. prokurator o suro-

wy wymiar kary za przestępstwo popełnione wskutek zepsucia idącego od głowy. Po przemówieniach obrońców przewodniczący zarządził przerwę do wczorajszego popołudnia, kiedy został ogłoszony

WYROK.

Skazani zostali: dyrektor K. K. O. w Chełmnie Zenon Górecki na 5 lat więzienia oraz pozbawienie praw honorowych i obywatelskich na lat 7; Maksymilian Rakowski na 3 lata więzienia oraz pozbawienie praw honorowych i obywatelskich na lat 5; Jan Gliniecki oraz Ignacy Motylewski po 2 lata więzienia każdy i na pozbawienie praw honorowych i obywatelskich na lat 3.

B. burmistrz m. Chełmna p. Stanisław Zawadzki został uniewinniony.

Przebij sezon!

SUCHARD

Morderca na widok szubienicy dostał ataku nerwowego
Niedoszła egzekucja Czachury w Rzeszowie

(o) Rzeszów, 5. 4. (Tel. wł.). Dziś o godz. 4 rano miał być wykonany wyrok śmierci na mordercy naczelnika sądu w Tarnobrzegu Krzosa — Gabrjelu Czachurze. Egzekucja się nie odbyła, gdyż skazaniec, gdy stanął przed szubienicą, dostał szoku nerwowego.

Lekarze po zbadaniu go orzekli, że jest on poważnie chory, wobec czego egzekucję odroczone na czas nieograniczony.

Przyszłość antarktyki

Złota złota pod pokrywą lodową

Angielski badacz podbiegunowy sir Douglas Mawson wygłosił na odbytym niedawno w Melbourne kongresie naukowym referat, opracowany na podstawie jego doświadczeń, zebranych w kilkukrotnych wyprawach do antarktyki. W referacie tym sir Douglas Mawson poruszył zagadnienie eksploatacji bogactw krajów podbiegunowych.

W pobliżu bieguna południowego — oświadczył uczyony — ciągnie się płaskowyż pokryty wiecznymi lodami. Obszar ten, według pobieżnych pomiarów wynosi około 10 milj. kilometrów kw. Badania geologiczne wykazały, że na obszarze tym znajdują się nieprzebrane bogactwa mineralne, m. in. również złoto.

Złota węglowe leżą tuż pod pokrywą lodową. Okolica ta posiada również niezwykle cenne okazy fauny polarnej. Morza antarktyki przewyższają pod względem bogactwa ryb i zwierząt morskich wszystkie oceany świata.

W zakończeniu swego referatu uczyony badacz przedstawił projekt przewidujący utworzenie specjalnej brytyjskiej administracji dla tych obszarów, do której weszłyby przedstawiciele wszystkich krajów związkowych i dominjów. W ten sposób stworzono by trwałe podstawy gospodarcze przyszłej eksploatacji stref podbiegunowych, co stałoby się mogło

nowym czynnikiem, utrwalającym potęgę Imperjum Brytyjskiego. Pierwszym krokiem na drodze do racjonalnej eksploatacji bogactw naturalnych antarktyki byłoby utworzenie specjalnych stacji myśliwskich, skąd można by prowadzić systematyczne polowania na fokę, pingwiny oraz wspaniałe okazy białych lisów i niedźwiedzi, które w obszarach antarktycznych znajdują się w olbrzymiej ilości.

Tulipany, hiacynty i krokusy

Największa wystawa kwiatów na świecie

W Hemstede, pod Haarlem, w Holandji, gdzie znajdują się słynne oranżerie i plantacje kwiatów, otwarto w tych dniach największą na świecie wystawę kwiatową. Na wystawę zjechali się fachowcy i amatorzy ze wszystkich krajów Europy i z za morza.

Specjalnością hodowców kwiatów w Hemstede są tulipany, hiacynty i krokusy, których wystawiono tutaj kilkaset tysięcy w różnych odmianach i kolorach. Sensacją budzą stanowiące clou wystawy odmiany

wysokich hiacyntów, których kiście dochodzą do ówierz metra. Główną atrakcją dla hodowców i amatorów są, jak zwykle, nowe odmiany kwiatów, nowe skrzyżowania, nowe kolory; choć dzisiaj z racji kryzysu, niema już mowy o licytacjach nowych odmian, przy których osiągnęto po parę tysięcy guldenów za nowe okazy, to jednak hodowcy z Hemstede osiągają jeszcze dobre ceny za najpiękniejsze okazy cebulek tulipanowych lub hiacyntów.

Owce strzygą się same

Preparat prof. Iljina

Profesor W. Iljin z Instytutu Badań Welny wynalazł preparat, który sprawia, iż można mówić o czemś podobnym do samostrzyżenia owiec. Preparat prof. Iljina podaje się owcom albo do popicia w wodzie, albo też w formie zastrzyku. Jest podobno zupełnie nieszkodliwy, a skutek jest taki, iż po upływie 10 dni od zastrzyku wełna daje

się zjąć gołą ręką z owcy, odchodzą od skóry łatwo, bez szarpania. Doświadczenia z nowym preparatem mają być poczynione na szerszą skalę w kolchozach południowej Rosji. Ten sam preparat ma być również zastosowany do wielbłądów, których sierść używana jest jako materiał na pledy, chustki i ciepłe bluzy.

SILVA RERUM

zebrał i zestawił Bolesław Busiakiewicz

KALENDARZYK HISTORYCZNY.

Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

6 kwietnia.

- 1864 Król polski Kazimierz Wielki zakłada w Krakowie akademię.
- 1483 Urodził się w Urbino (umarł również 6 kwietnia 1520 r. — obadwa te dni: urodzin i zgonu Sanzia przypadły w w Wielki Piątek) — genialny malarz epoki Odrodzenia — Rafael Santi.
- 1528 Umarł w Norymberdze sławny malarz, rytownik na drzewie, miedzi i kości sioniewej oraz budowniczy i pisarz w zakresie sztuki — Albrecht Dürer.
- 1551 Umarła (w 5 miesięcy po koronacji, odbyte 13 listopada 1550) — królowa Barbara Radziwiłłówna, żona Zygmunta Augusta. Żyła lat 27.
- 1573 Pierwszy w Polsce — po śmierci bezpłomnie zmarłego króla Zygmunta Augusta — Sejm elekcyjny.
- 1870 Urodził się w Genewie autor Emila Nowej Helwigi, Wyznań, Umowy Społecznej i t. d., zwany filozofem genewskim, Jan Jakób Rousseau.
- 1806 Umarł w Wenecji poeta włoski Carlo hr. Gozzi, autor „Turandot”.
- 1870 Urodził się w Wiedniu współczesny kompozytor operetkowy Oscar Strauss.
- 1914 Umarł znakomity malarz polski Józef Chelmoński.
- 1916 Umarł w Moskwie literat, nowelista Adam Szymański, Sybirak, autor popularnych swego czasu „Szkiców”.

7 kwietnia

- 1856 Stefan Czarniecki bije wojska szwedzkie pod Warką.
- 1787 Umarł w Marsylii wybitny poeta epoki Stenislawowskiej — Tomasz Kajetan Węgierski, m. in. autor do dziś nie wydanej jeszcze satyry na carową Katarzynę II „Katarzyneida”.
- 1814 Cesarz Napoleon Bonaparte zrzeka się korony.
- 1833 Umarł w Berlinie kompozytor polski — książę Antoni Henryk Radziwiłł. On pierwszy napisał muzykę do „Fausta” Goethego.
- 1847 Urodził się w Thisted (Jutlandia) pisarz duński — Jens Peter Jacobsen.
- 1874 Umarł w Monachjum znakomity niemiecki malarz historyczny — Wilhelm von Kaulbach.
- 1883 Umarł jeden z najwybitniejszych francuskich apologetów katolickich we Francji — Louis Venillot.
- 1884 Umarł zasłużony hellenista i tłumacz autorów starożytnych — Antoni Bronikowski, wielkopoleń. M. in. spolszczył on dzieła Xenofonta, Platona, Homera, Herodota, Plutarcha itp.
- 1929 Marszałek Polski Józef Piłsudski ogłosił w części prasy polskiej pamiętny artykuł pod znamennym tytułem „Dno oka”.
- 1934 Umarł w Warszawie znakomity malarz, grafik i pedagog — Władysław Skoczylas.

Rada dla grzeszników.

Kto za grzechy nieskończone chce uniknąć piekiel gromu, Niech tylko pojmię złą żonę, a będzie miał piekiel w domu.

Alojzy Żółkowski (1829)

RADION

pierze białe szybko i bez trudu!

Wystarczy:

1. Rozpuścić Radion w zimnej wodzie
2. Gofować białe przynajmniej 15 minut
3. Płukać najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie

RADION
sam pierze

Chór Dana w Berlinie

W jednym z teatrów berlińskich wystąpił w poniedziałek chór Dana. Liczne zebrana publiczność entuzjastycznie oklaskami darzyła rewersów polskich, którzy odśpiewali szereg pieśni ludowych polskich oraz przebojów w różnych językach. Chór pozostawił w Berlinie jaknajlepsze wrażenie, co niejednokrotnie stwierdzone zostało przez krytykę niemiecką.

Największy aparat fotograficzny na świecie

waży 14 ton i ma 10 m. długości

W Stanach Zjednoczonych jedna z czołowych fabryk aparatów fotograficznych zbudowała aparat przeznaczony do reprodukcji przy pomocy fotografii map lotniczych i morskich. Aparat waży 14 ton, a długość jego wynosi 10 metrów! Kosztowny ten aparat, albowiem cena jego wynosi 15.000 dolarów, pozwala na fotografowanie map w naturalnych rozmiarach arkuszy, bez uciekania się do klejenia kilku kawałków. Pozwoli to na obniżenie ceny map, oraz na większą dokładność w produkcji na dużą skalę.

SNIEG TATRZAŃSKI

NAJSZLACHETNIEJSZY KREM DO PIELEGNOWANIA CERY

FALKIEWICZ * * * POZNAŃ

FABRYKA PERFUM I KOSMETYKÓW

Przed dźwiękiem gongu drżą angielscy automobiliści

W Anglii niema gangsterów a są gongsterzy

Najpopularniejszą obecnie w Anglii figurą jest minister komunikacji, Hoare-Belisha. Od czasu gdy objął on ster władzy w swoim resorsie, spada na konserwatywnych Anglików grad coraz to nowych, sensacyjnych rozporządzeń, które oszałamiają swą treścią biedny ludźk automobilistów. Pierwszą taką bombą był zakaz używania trąbek i klaksonów przy autach po 11-tej w nocy, drugą — ustawienie w Londynie i innych miastach t. zw. Belisha-lamp, wska-

zuających pieszym miejsca do przejścia przez jezdnię.

Ostatniemiem pociągnięciem mister Belisha było wprowadzenie maximum szybkości w granicach miast, oraz na szosach. To by jeszcze nie wystarczało do wywołania sensacji. Rewolucją jednak jest w pojęciu Anglików metoda kontrolowania szybkości aut znajdujących się w ruchu. Otóż przebrani policjanci służby ruchu, usadowieni w autach ciężarowych, czy w eleganckich roadsterach

czyhają na „pożeracza kilometrów”. Gdy tylko zobaczą „przestępcę”, zaczyna się wściekła pogoń, a wreszcie z auta policyjnego rozlega się gong, którego dźwięk jest sygnałem „stop”. Na dźwięk gongu musi się zatrzymać każdy pojazd. Stąd przyjęła się nazwa „gongster”, niezmiernie popularna teraz w Anglii i oznaczająca kontrolerów ruchu samochodowego.

Na ten temat opowiadają sobie londyńczycy tysiączne kawały i dowcipy. Oto jeden z nich. Małe auto półciężarowe ściga się zawzięcie z otwartym torpedo dobrej marki. W końcu z torpeda rozlega się przeraźliwe dźwięki gongu. Oba auta zatrzymują się równocześnie, kierowcy wyskakują, z wściekłą miną odwijają kłapy swoich kurtek i pokazują sobie wzajemnie... oznaki policyjne! Obaj byli „gongsterami”.

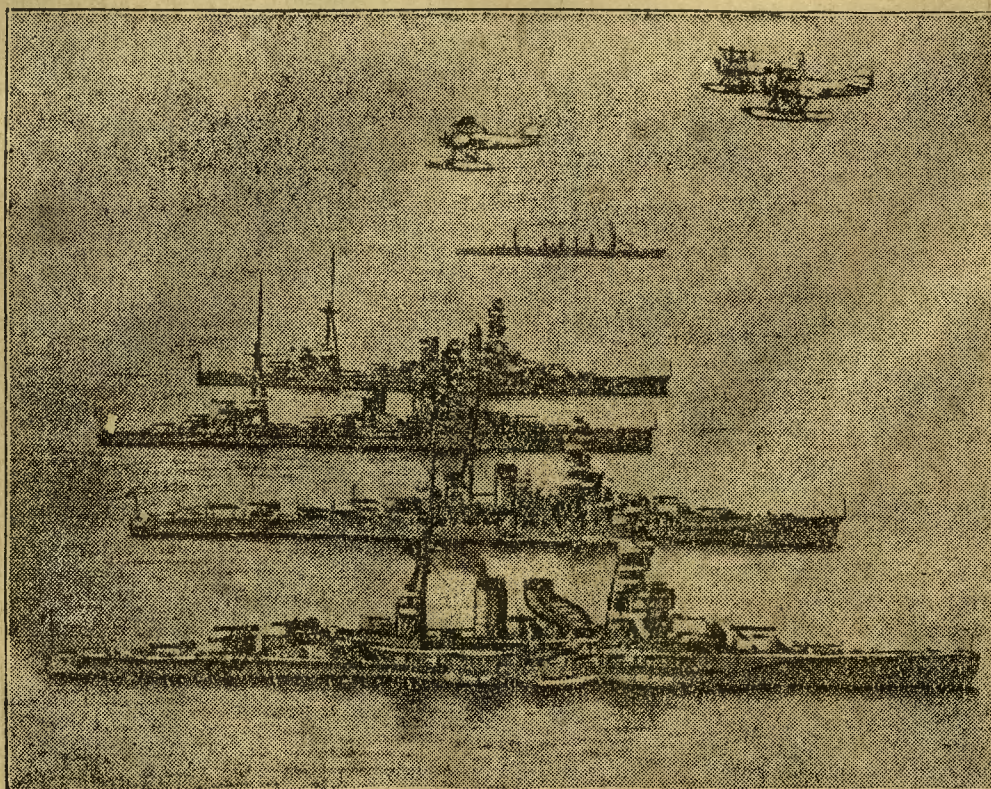
Radiobankiet dla 10.000 biesiadników

Wielki koncert budowy maszyn rolniczych Me Cormick (U. S. A.), który posiada swe filje we wszystkich częściach świata, urządził w tych dniach olbrzymi bankiet, w którym na zaproszenie radiotelegraficzne wzięło udział 10.000 biesiadników.

O jednej i tej samej godzinie zasiedli do stołów biesiadnych urzędnicy i robotnicy koncernu amerykańskiego w Ameryce, Azji, Europie, Australji i Afryce, wszędzie gdzie zakłady Mac Cormick'a posiadają swoje magazyny, warsztaty, biura. Na stołach stały głośniki, które nadawały na krótkich falach wygłoszone w centrali nowojorskiej przemówienia bankietowe, oraz koncert jazz bandu.

W bankiecie wzięł udział b. prezydent U. S. A., Herbert Hoover, który zaznaczył w swem przemówieniu, iż radio niweluje dystanse, zbliża ludzi, łączy najdalej kontynenty, czego dowodem bankiet odbywający się jednocześnie na całej kuli ziemskiej z akompanjamentem toastów i muzyki nadawanych z centrali nowojorskiej.

Japonia na morzu

Pięć jednostek bojowych japońskiej marynarki wojennej. Od pierwszego planu wgiąb kolejno: Mutsu, Kongo, Hiuga, Ise i Naka. Nad nim unosi się bojowe również hydroplany.

Na ziemiach Pomorza

Wspomnienie pośmiertne

Sp. Dr. med. Franciszek Żynda ze Skórcza

W dniu 21 marca br. zmarł po 52-letniej nieprzerwanej praktyce lekarskiej w Skórczu oraz 1-rocznym pobyciu w Toruniu na wypoczynku u córki, śp. radca zdrowia Dr. Franciszek Żynda.

Urodzony 20 grudnia 1853 r. w Koście-rzyni, kształcił się początkowo w Pelplinie i w Gimnazjum w Chełmnie, jako uczeń śp. Łozińskiego Dyrektora i „Ojca Polaków” tegoż Gimnazjum. Studja medyczne ukończył w Gryf (Greifswald), gdzie gromadziło się sporo Polaków. Po 6-miesięcznym pobyciu w Tzewie osiedlił się na stałe w Skórczu, w pow. starogardzkim i tu przez swą pół-wiekową pracę lekarską, doskonałą wiedzę fachową, szczerą i uprzejmą pozyskał sobie serca wszystkich obywateli całej północnej części Pomorza. Gdy wieść o jego zgonie dotarła do Gdańska, niemiecka „Dzg. N. Nachr.” wyraziła się „Der Verblichene war eine bekannte und geschätzte Persön-lichkeit Pomerellens.”

Za czasów zaborczych był on dla Skór-cza i okolicy filarem polskości, to też nad-syłało do Skórcza lekarzy niemieckich w celu niweczenia jego pracy dla dobra pol-

skości. Jednak na nic się nie zdały dążenia rządu niemieckiego, bo ludność, oceniwszy działalność i poświęcenie Dr. Żynda, wspie-rała go, tak że lekarze - Niemcy nie mając poparcia, musieli po niedługim czasie po osiedleniu się z braku egzystencji Skórcz opuszczać.

Polskość swą, mimo pewnej zależności od władz niemieckich, otwarcie wyznawał i dużo zasług położył przy wyborach do Reichstagu i pozatem przez cały czas w kierunku budzenia i podtrzymania ducha narodowego.

Radca zdrowia Żynda mimo sędziwego wieku, dopiero przed rokiem zaprzestał praktyki lekarskiej, przesiadłszy się do córki p. Melity Kwiatkowskiej w Toruniu, u której doczekał się przed trzema miesią-cami małego wnuka „Stefana, Romana.” Tylko rok czasu na odpoczynek mu było dane, by po długiej, znoјnej, ale owocnej pracy zakończyć pracowity i zasłużony ży-wot.

Pogrzeb odbył się w niedzielę, 24 marca z Bazyliki Św. Jana na cmentarz przy ulicy Św. Jerzego wśród tłumu publiczności.

Groźny pożar w śródmieściu Torunia

Drogerja Gałdyńskiego w płomieniach
Pies—stróż zginął na posterunku

Wczoraj o godz. 4.15 rano na skutek krótkiego spięcia między przewodami licznika elektrycznego a zwojami kabla, odprowadzającego prąd, powstał pożar w drogerji p. Gałdyńskiego przy ul. Sze-rokiej w Toruniu.

Pierwsza spostrzegła ogień gospody-ni właściciela drogerji. Zaalarmowano też natychmiast straż pożarną, która przybyła już o godz. 4.27 i natychmiast wszczęła akcję ratunkową.

Z początku strażacy gasili ogień wo-dą. Nie odniosło to jednak pożądanego skutku, gdyż zbyt słaby strumień w po-łączeniu z karbidem, który w wielkiej ilości znajdował się w składzie, zaczął wytwarzać gaz acetylenowy, który w zetknięciu z ogniem powodował wybu-chy.

Sytuacja zdawała się być rozpaczli-wa. Gazy, wydzielające się ze składu, w którym już rozmaite chemikalia zna-laży się w sferze ognia, mocno utrudnia-ły akcję ratowniczą. Przy tem wszyst-kim należało się spieszyć, gdyż ogień w kadej chwili mógł dotrzeć do 2 litrów benzyny i 8 litrów terpentyny, znajdują-cej się w pobliżu centrum pożaru, co mogłoby spowodować straszny wybuch, zwłaszcza, iż bezpośrednio pod składem, w piwnicy znajdował się pełny 50-litro-wy balon z benzyną.

Strażacy jednak nie tracili głowy. Leżącym na ul. Podmurnej piaskiem w ciągu 20 minut ogień zupełnie zagasili.

Długo jeszcze po pożarze z częściowo zniszczonej drogerji wydzielaly się roz-maite gazy. Do składu trzeba było wejść z maskami gazowymi na twarzy.

Tylny lewy narożnik wnętrza składu był niemal doszczętnie zniszczony. Wszę-dzie widać ślady ognia. Szyby wewne-trzne i niemal wszystkie szkła popękały od żaru. Spaliły się znaczne ilości róż-nych farb, smarów, olejów, maści do po-sadzki, karbidu i innych chemikalij. Tylko benzyna i terpentyna zostały nie-knięte przez płomień, które zdążono na szczęście ugasić w odległości zaled-wie metra.

Pod jednym z okien wystawnym le-żał pies — wilk p. Gałdyńskiego. Pilno-wał on zawsze skład w nocy przed zło-dziejami! Teraz wydawało się, że śpi.

Zaparcie. Przewodzący kliniści po-świadczają, że naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa stanowi także dla umysłowo pracujących, neurasteników i kobiet szybko i przyjemnie działający środek przeczyszczający.

Biedny „Telgo” — tak się pies wabił — już nie żył. Trujące gazy, przed któ-remi daremnie szukał schronienia, do-sięgły go i w najdalej położonym od ognia kącie składu. Wierne stworzenie zginęło na posterunku.

Właściciel drogerji, p. Gałdyński, o-blicza swe straty na sumę około 25.000 zł. Nie jest jednak wykluczone, że szko-da jest większa, gdyż w gorącu mogły popękać cenne szkła aparatów fotografi-czych iolec zniszczeniu inne przed-mioty. Dokładną wysokość wyrządzo-nych przez pożar szkód ustala później eksperci Poznańsko - Warszawskiego Tow. Ubezpieczeń, w którym drogerja była asekurowana na kwotę 200.000 zł.

Po południu na miejsce pożaru przy-była specjalna komisja z zastępcą sęd-ziego śledczego p. Satkiem na czele, która zbadała okoliczności wypadku.

Nowa placówka reklamy

Z dniem 1-go kwietnia r. b. powstało w Toruniu **PRZEDSTAWICIELSTWO POLSKIEJ AGENCJI PUBLICYSTYCZNEJ** w Warszawie

Zadaniem nowego przedstawicielstwa jest załatwianie wszelkich spraw, związanych z reklamą prasową i radiową

Klienoci, interesujący się sprawą reklamy w gazetach i w radio mogą się zwracać do p. Eugenjusza Stawika, ul. Szopena 19, przedstawiciela Polskiej Agencji Publicystycznej na Toruń i Pomorze.

Z życia reemigrantów i optantów

Walny zjazd delegatów Związku odbył się w Toruniu

W Toruniu odbył się w „Gospodzie”, przy ul. Sukienniczej, roczny Walny Zjazd dele-gatów Kół Związku Reemigrantów, i Optan-tów Rzplitej Polskiej, przy dość licznym udziale delegatów, zastępujących różne Koła Zw. wojew. Pomorskiego i Poznańskiego.

Zagał wiceprezes Zarządu Głównego p. Krygier z Torunia.

Przewodn. wybrano p. Jana Paluszkiwic-za z Grudziądza; wicemarszałkiem p. Kłod-nickiego z Bydgoszczy; sekretarzem M. Wagnerównę z Grudziądza; asesoramii pp.: Aug. Richtera z Grudziądza i Kempę z Byd-goszczy.

Sprawozdania ustępującego zarządu wy-kazały trudną i z powodu braku funduszw mniej owocną pracę organizacyjną. Jednakże stwierdzono żywotność organizacji i wiarę w lepsze jutro.

Komisja rewizyjna stwierdziła prawi-dłową gospodarkę kasową i wniosła o abso-lutorjum, które uchwalono.

Po rozpatrzeniu i załatwieniu wniosków poszczególnych Kół i ożywionej dyskusji, na-stąpiła półgodzinna przerwa obiadowa i wspólna fotografia.

Typ silnego człowieka

**Pełne zdrowie
Odporność przeciw chorobom
Wytrzymałość nerwowa
Bystry umysł**

oto cechy silnego człowieka, które nabywa się pijąc stale OVOMALTYNĘ Dra Wandera, skoncentrowaną odżywkę witaminową.

OVOMALTINE

Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i większych sklepach kolonialnych już od **zł. 1.20**

Wieś i miasto w hołdzie Panu Wojewodzie Pomorskiemu

Zarząd gminy Zuchowo w powiecie kar-tuskim wysłał na ręce Pana Wojewody Po-morskiego następujący telegram:

„Z okazji uroczyste przyjęcia urzędowa-nia gminy zbiorowej Zuchowo, pow. kartu-skiego rada gminna i zarząd składa wyrazy czci i hołdu Gospodarzowi Ziemi Pomor-skiej oraz zapewniają, że pracować będzie

dla potęgi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej i dobra samorządu w radzie gmin-nej Zuchowo”. Zabiński.

Zarząd Tow. Rzemieślników Samodziel-nych w Łasinie wysłał do Pana Wojewody Pomorskiego telegram następującej treści:

„Rzemiosło miasta Łasina z okazji zało-żenia Towarzystwa Rzemieślników Samo-dzielnych, przesyła JWPanowi Wojewodzie wyrazy poszanowania i zapewnia, że za-wsze współpracować będzie z Nim nad rozbu-dową Mocarstwowej Rzeczypospolitej Pol-skiej.

(—) Nowakowski, sekretarz. (—) Jan Ma-kowski, skarbnik. (—) W. Clernicki, prezes. (—) R. Kleszczyński”.

Pierwsze wrażenie jest często decy-dujące, a wpływa na nie w dużej mierze stan zębów człowieka. Ładne, zdrowe zę-by i czysty oddech to wielkie walory. Odol jest tym właściwym środkiem do racjonalnego pielęgnowania jamy ustnej i zębów. Odol jest antyseptyczny i oszczędny w użyciu. Kilka kropel wy-starczy — Odol jest więc tani!

„Kościuszkę” wyruszył w pierwszą tegoroczną podróż wycieczkową

Onegdaj zwiedzili odremontowany o-statnio w stoczni gdańskiej statek trans-atlantycki „Kościuszkę”, który przybył do Gdyni przed wyruszeniem w wyciecz-kę do Morza Śródziemnego, przewodni-czącą Komisji Morskiej w Sejmie poseł inż. Kosydarski i członek tejże Komisji poseł Tebinka.

W dniu wczorajszym s/s „Kościuszko” opuścił port gdyński, udając się w pierwszą wiosenną wycieczkę morską.

Bandera turecka w Gdyni

Wczoraj przybył do portu gdyńskiego rzadki gość — statek pod banderą turec-ką „Erol” o pojemności 2.478 t., stanowią-cy własność firmy M. Lu... w Istambule.

Wybór olbrzymi!

WOJCIECH MIKOŁAJCZYK

JUZ NADESZŁY NOWOSCI WIOSENNE
jak: płaszcze damskie, męskie ubrania, materiały wełniane na kostjomy i t. d.

GDYNIA, UL. ŚWIĘTOJAŃSKA, TEL. 1559, vis à vis K. K. O.

5 FLEURS

WONNY PYŁ PIĘCIU WYBRANYCH KWIATÓW

składa się no doskonale na pudre roślinny 5 Fleurs, Forvil. Miękkie, dobrze przylega, nie szkodzi cerze, nadaje jej świeżość i wdzięk młodości, a przytem posiada subtelny, naturalny i trwały zapach kwiatów

FORVIL

Poudre

FORVIL

UBRANIA DO PIERWSZEJ KOMUNJI ŚW.

w formie kilońskiej i marynarkowej z długimi i krótkimi spodniami Głd. 12.50, 15.50, 18.50, 21.—, 25.—, 29.50. kupuje się w firmie

HERSTHAL

Gdańsk, Breitgasse 104, 2055 tel. 27523.

Ucznia

z dobrem wykształceniem szkolnym do biura tutejszego przedsiębiorstwa samochodowego poszukuje się. Oferty do „Gazety Gdańskiej” Gdańsk, Rynek Kaszubski 21, nr. 1052. (3234)

Fryzjerka

potrzebna od zaraz. Posada stała, dobre warunki.

Żurawski

Wejherowo, Rynek 27. 3171

MISTRZE TONÓW

TRYUMF 280 zł. **LUXOR** 396 zł.

DLA WYBREDNYCH DLA NAJWYBREDNIEJSZYCH

RADIO TELEFUNKEN

Oszczędzisz bieliznę, czas

UZYWAJAC

Henko

DO MOCZENIA BIELIZNY

Materiały Bielskiej fabryki sukna GUSTAW MOLENDĄ I SYN

w jakości i cenie NIEDOŚCIGNIONIE stale wielki wybór w własnych składach fabrycznych:

GDYNIA

Bydgoszcz, ul. Gdańska 11. Świętojańska 18. telefon 12-84 3226

Toruń, ul. Szeroka 19. Gdańsk, Kohlenmarkt 9 Istnieje od roku 1850.

Olbrymiedochody

1.500—6.000 zł.

zarobku miesięcznie, poszukuje się w każdej miejscowości zastępców i kierowników, pensja miesięczna 800—1.200 zł. Adresować: „Univers” Postbox 217, Anvers-Belgique. 2926

Lokal

nad polskim morzem poszukiwany dla kolonii akademickiej (80 osób). Kanalizacja, elektryczność. Oferty: Żydowskie stowarzyszenie Medyków, U. W., Warszawa, Elektoralna 8. 3187

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) niezona Stanisław Pniak podoficer zawodowy, zamieszkały w Gdyni przy ulicy Ślaskiej nr. 51, syn Franciszka Pniaka, mistrza ślusarskiego i jego żony Marjanny z domu Waluga, zamieszkałych w Jaworznie powiatu chrzanowskiego; 2) niezamężna Pelagia Winiecka bez zawodu, zamieszkała w Gdyni, przedtem w Sopotach (Wolne Miasto Gdańsk), córka Michała Winieckiego, robotnika i jego żony Agnieszki z domu Warzyńskiej, zmarłych i ostatnio zamieszkałych w Rożnowie powiatu obornickiego, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Gdyni i „Gazecie Gdańskiej” w Gdańsku.

Gdynia, dnia 1 kwietnia 1935 r.

Urządnik stanu cywilnego: 3049
(-) Reinhardt.

„NATAWIS w dom — Radość w dom”

Na Święta Wielkanocne

najlepszym i wartościowym prezentem jest

„RADJO-NATAWIS”

Radio-aparaty NATAWIS są produkowane całkowicie w kraju przez dyplomowanych inżynierów-rajotechników i słynne są ze swej pierwowzorniej jakości i rewelacyjnie niskich cen. — Od popularnego odbiornika za zł. 150— do siedmioobwodowej superheterodyny buduje Natawis, przyzem każdy odbiornik Natawisa jest arcydziełem. —

- Odbiorniki „NATAWIS” są do nabycia:**
- Toruń: K. Lewandowski, Szeroka 2; F. Dąbrowski, Rynek 26; „Elektra”, Chelmińska 4.
  - Grudziądz: Fr. Lietz, Plac 23 Stycznia 21.
  - Bydgoszcz: A. Marciniak, Długa 6; St. Surma, Gdańska 59; „Radjolavox”, Król. Jadwigi 15.
  - Świecie: C. A. KOEHLER'S, Mickiewicza 1.
  - Tczew: A. Lietz, Kościuszki 1; Fr. Heuthe, Rynek.
  - Drzycim: K. Lewandowski, Szkołna 1.
  - Zblewo: St. Bakowski, ul. Główna.
  - Chelmo: Fr. Kawecki, Rynek 23.
  - Wąbrzeźno: Fr. Biały, ul. M. Piłsudskiego 4.
  - Golub: M. Strzelewicz, Rynek. (3240)
  - Puck: P. Kahlenberg, ul. Prezydenta.
  - Gdynia: Inż. T. Wierzyński, ul. Świętojańska 59.
  - Brodnica: H. Bohne, Rynek.
  - Chojnice: K. Zak, Gimnazjalna 1.
  - Inowrocław: M. Przybyła, Król. Jadwigi; R. Strunk, Król. Jadwigi.
- Dla miast** spec. polecamy wieloobwodowy odbiornik na Ferrokardach „Natawis-Ultra F” za zł. 395.—
- Dla wsi** spec. polecamy wieloobwodowy odbiornik bater. z lamp, klasy B. „Natawis-Maestro” za zł. 425.—

„NATAWIS w dom — Radość w dom”

Do ogrodu

warzywno-owocowego potrzebna sprzedawczyni, młoda, zdrowa, pracowita i bezwzględnie uczciwa z dobrego domu, możliwie absolwentka szkoły ogrodniczej. Pełne utrzymanie i pensja. Oferty szczegółowe z referencjami: Krause, Łódź, Pabjanicka 47. 3007

MEBLE

różnego rodzaju w solidnym wykonaniu po cenach konkurencyjnych poleca

Gdynia Centrala Mebli

Gdynia Starowiejska 40, telef. 2625. 2345

„REKORD”

Przepisuje na maszynie wszelką pracę biurową, reklamację, wnioski, szybko, tanio, Stary Rynek 12 podwórce parter, Toruń. 200

M. Krawiecki

wd. 1.52, Polak, katol. poszukuje żony, panny lub wdowy do lat 40. Posag pożądany. Oferty do „Gazety Gdańskiej”, Gdańsk, Rynek Kaszubski 21, nr. 1258 3235

Uwaga!

P. S. Właściciele Nieruchomości

Długoletni, wypraktykowany środek wyrobu krajowego uznany przez Ministerstwo Spraw Wojskowych

„Gumater” i „Gumakit”

fabryki Czech i Żeleński

najtańszy preparat dla konserwacji dachów. Dachy papowe, blaszane itp. wyperowane „Gumakitem” a smarowane raz na 10 lat „Gumaterem”, stają się niezniszczalne. „Gumater” i „Gumakit” tworzą na dachu dość grubą powłokę jednolitą, nieprzepuszczalną, bardzo przylepną, silnie trzymającą się podłoża, która nie odpryskuje, nie pęka podczas największych mrozów, nie zlewa się w czasie największ. upałów i zawsze pozostaje elastyczna.

Wszelkie informacje i kosztorysy udziela bezpłatnie

Przedstawiciel na Pomorze oraz wykonawca tychże robót

W. Bandurski, Toruń, Starom. Rynek 3 — Tel. 1565.

Na wiosnę i lato

polecamy w wielkim wyborze

nowości sezonowe

plaszcz

kostjumy

kompletu

kanjarnowe ubrania

szewioty na ubrania sport.

double na plaszcz męskie

Polecamy nasz BOGATO w nowości zaopatrzone

DZIAŁ JEDWABI

Be De Te

BYDGOSKI DOM TOWAROWY

Bydgoszcz, Gdańska 15 Tel. 3354 i 17

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Świeciu rewiru I. mgr. Leszek Rościszewski, mający kancelarię w Świeciu, ul. Mickiewicza nr. 25 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 maja 1935 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Świeciu, pokój nr. 6 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Zofji Kraskowskiej w Świeciu nieruchomości Świecie tom XXIII wykaz L. 684 położonej w Świeciu przy ul. Młyńskiej nr. 9, składającej się z domu mieszkalnego, przybudówki, chlewika, pralni, szopy z desek i 10 metrów płotu z siatki drucianej, zap. w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Świeciu tom XXIII wykaz L. 684 o powierzchni 00,04,24 ha.

Nieruchomość oszacowana została na sumę złotych 12.990,—; cena zaś wywołania wynosi zł. 9.742,50.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmnię w wysokości zł. 1.299.—.

Rekojmnię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości, lub jej części od egzekucji i, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przez licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18-tej. Akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Świeciu, ul. Sądowa nr. 12, sala nr. 12.

Świecie, dnia 28 marca 1935 r.

Komornik: (-) L. Rościszewski.

OBUWIE

kupują wszyscy z Bydgoszczy, Poznania, Torunia i Gdańska zamieszkałi w GDYNIE tylko

CENTRALI OBUWIA

ul. Świętojańska 62. 2653 wł. Kazimierz Gabrielewicz.

MASZYNY do pisania

małe i duże, nowe i używane najkorzystniej z gwarancją dostarcza

SKORA i S-KA

Poznań 1217 Aleje Marcinkowski 23.

PŁASZCZE, UBRANIA

oraz wszelkie artykuły męskie w największym wyborze, w najlepszym gatunku tylko

w firmie **K. Turzyński, Gdynia** ul. Świętojańska 9 telefon 15-95. Specjalny dział kapeluszy Goeperta i Hückla. 3225

Sierwsze jaskółki wiosennych kapeluszy

Jakie nowości przynosi w 1935 r. w dziale Kapeluszy damskich moda wiosenna — w formach, kolorach i materiale — przekonać się można w fachowo prowadzonym oddziale modniarskim, na charakterystycznych, przykuwających uwagę tanich modelach.

Waltere & Fleck AG

Exotyczny Magazyn Młód - Gdańsk, Langgasse

NAJWYŻSZE GATUNKI

konfekcji damskiej, męskiej i chłopięcej po cenach najniższych sprzedaje jedynie

FIRMA EL-DE-KA

BYDGOSZCZ, Stary Rynek im. M. Piłsudskiego 23.

Przybory tapicerskie

jak: sprężyny, drut, płótna, dreliczki, gobeliny, trawa indyjska oraz pakule

najtaniej Antoni Gehrman

dawn. Z. Balcerowicz Skład Skór GRUDZIĄDZ, ul. Mickiewicza 22. tel. 1658. 2309

Garderobę wiosenną czyści, farbuje, pierwszorzędną i niedrogą „Szarotka” Szarbiarnia i pralnia chem. TORUŃ Fabryka ulica Grudziądzka 11. Filja Św. Ducha, róg Różanej.

Kupno okazyjne

Gabinet w stylu starogdańskim, bogato rzeźbiony z powodu wyjazdu sprzedaje korzystnie

Fabryka mebli Winkler Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 22

MATERJAŁY WIOSENNO-LETNIE

dla Pań i Panów modne, gustowne, w dobrych gatunkach, po niskich cenach — kupuje się z pełnym zadowoleniem w Magazynie towarów modnych

St. Kozłowski Tczew, M. Piłsudskiego 20. naprzeciw sądu.

PAPA DACHOWA

nieprzemakalna i odporna na wpływ atmosferyczny Smoła destyl., Lepnik, Karbolinum, Gudron, Papa bitumiczna szara i czerw. Wszelkie MATERJAŁY BUDOWLANE

STANEK I SKA FABRYKA PAPY DACHOWEJ Hurtownia Materiałów Budowlanych GRUDZIĄDZ ul. Młyńska 16. Tel. 1211. wprost Ogrodowej.

BEZPŁATNY KURS

pieczenia elektrycznością urzędu ELEKTROWNIA MIEJSKA W GRUDZIĄDZU w Szkole Gospodarstwa Domowego przy ul. Curie-Skłodowskiej w dniach 10, 11 i 12 kwietnia 1935 r. w godzinach od 17—19-tej. Zapisy na powyższy kurs przyjmuje Administr. Przedsiębiorstw Miejskich przy ul. Mickiewicza 36 do dnia 9 kwietnia br. godz. 12-tej.

Dykty suchoklejone

wymiarów 220 i 200 x 120 cm. olszowe, sosnowe, dębowe i jesionowe fabryk OIKOS SP. AKC. LWOW Zastępca: M. Frajnt, Warszawa, Marszałkowska 79, tel. 96321.

Hala Targów w Gdańsku
Dziś w sobotę, o godzinie 8.20 5 WIELKICH WALK Walki rozpoczyna się dzisiaj wyjątkowo godzinę później i trwać będą do godziny 12-tej Petrowicz — St. Mars Olewala — Mbuś Wzniesienie walki w wolnym stylu, dwóch obryzmów: Szymkowski — Grabowski Rozstrzygnięcie: Travaglini — mistrz świata Schwarz Pooshoff — Tornow W niedzielę 6 wielkich walk. 1864

1. IV. 35 r. osiedliłem się w Inowrocławiu ul. Marszałka Piłsudskiego 6, nr. tel. 681. Zdzisław Czajkowski mlerńczy przysięgły. 3099

ZBOŻOWIEC

lat 33, energiczny, zdolny, wielkopoleń władający biegle niemieckim z długoletnią praktyką na pierwszorzędnym stanowiskach, przyjmie posadę kierowniczą w poważnej firmie zbożowej lub spółdzielni rolniczej. Dobre świadectwa i referencje. Łask. zgłoszenia do Adm. „Dnia Bydgoskiego” Bydgoszcz, pod „zbożowiec”. 3156

Ceraty 9792 Obrusy z metra i meblowe **Chodniki** Linoleum ceratowe, okosowe i materjalowe **Dywany dywaniki** Linoleum, ceratowe, bouclé pluszowe i imit. perskich poleca w wielkim wyborze - po najniższych cenach **Zb. Waligórski** Bydgoszcz ul. Gdańska 12.

MAZURKA

Restauracja i Kawiarnia Gdynia, ul. Świętojańska 76.

Pierwszorządne potrawy i napoje **Obiady z 3 dań 1,- zł Kuchnia warszawska** Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze dnia. — Obsługa fachowa.

Szanow. publiczność zaprasza — najserdeczniej —

MAKSYMILJAN KANTER 3224

Hurtownia Drzewa „Polmat”

B. Mundlak i S-ka Gdynia Skwer Kościuszki 17. Tel. 2643. Gdańsk Schellmühlerweg 9. Tel. 27633. Wszelkie materiały budowlane i stolarskie. Dykty i forniry krajowe i zagraniczne. Skrzynki wszelkiego rodzaju. 2483

W KWIETNIU I MAJU

zaleca się kuracje kąpielowe w **INOWROCŁAWIU ZDROJU**

Inowrocławskie kąpiele solankowe, borowinowe, kwasowęglowe wskazane są przy: **artretyzmie, reumatyzmie, dnacie, schorzeniach serca, chorobach kobiecych i dzieci.** Informacje Zarząd Uzdrawiska. 3190

CHORY ŻOŁĄDEK JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA NAJROZMAITSZYCH CHOROÓB. **ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA** są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm. **ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA** stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

Danziger Holzagentur

właśc.: Klemens Szapiro i Bernard Alter

Handel drzewa, drzewo budowlane, stolarskie na podłogi Dykty klejone

dostarcza po każdej ilości, po najniższych cenach.

Gdańsk, Schichaugasse 11, tel. 26792. 2964

Fryzjerka potrzebna na dogodnych warunkach. Leon Prauske, Inowrocław, Toruńska 25 3068 **Drzewka** **OWOCOWE** w wielkim wyborze poleca ogrodnik DARGUSCH-Wojciechowski. 3172 **Ceter** saka jednoroczna, ułożona, do sprzedania. Wład. mość Toruń, Mickiewicza 7-32 godz. 13-15. 3162

Otwierajcie szafy!
Przełóżcie garderobę!

Odzież wiosenną
czyści chemicznie
i farbuje

BARWA - KAŁAMAJSKI

Gdynia — ul. 10 Lutego 6
Toruń — ul. Szeroka 21
Bydgoszcz — ul. Gdańska 27
Inowrocław — ul. Król.
2095 Jadwigi 31.
naprzeciw firmy Ziłkowsk

TORUŃ

Nowoczesne
mieszkania 4, 3 - pokojowe
w nowym domu, Matejki 48
zaraz wynajmę. Informacja
Toruń, Gen. Bema 15.

Willę
sprzedam zaraz. Toruń, Ge-
nerała Bema 15.

Okazyjnie
kupisz i sprzedaż meble
jak szafy, łóżka, stoly, ka-
napy, leżanki oraz całe kom-
plety, gabinety, sypialnie,
jadalnie, salony, dywany
oraz tapczany tylko: Dom
Komisowy. Toruń, Łaziens-
ka 9. 1813

Nieruchomość
dobrze zaprowadzony han-
del opału, materiałów bu-
dowlanych, skup zboża,
wymiana maki w małym
miasteczku na Pomorzu za-
raz sprzedam. Oferty: do fi-
liji „Dnia Pomorskiego” To-
ruń pod l. 914. 3095

Żelazo i blachy
poleca tanio
P. Tarrey, Toruń
Tel. 2093 — St. Rynek 23
3098

Mieszkanie
8-pokojowe, II piętro, kom-
fortowe, słoneczne, ul. Mo-
niuszki 25, od 1 maja do
wynajęcia. Zgłosz. u właśc.
Toruń, Mickiewicza 18, II
piętro. 3090

Również Pan
winien się przekonać, że
najmłodniejszy i najtań-
szy **krawiat** kupi najko-
rzytniej w fabryce Toruń,
Św. Jakóba 16. Co tydzień
nowość. 1071

MEBLE
różnego rodzaju w solidnym
wykonaniu po cenach kon-
kurencyjnych poleca
Zenon KOWALEWSKI
TORUŃ, Nowy Rynek 18,
telefon 1332 2662

Wesołe święta w nowym obuwiu

9.- Akşamitne z obsadą lakierowaną.
14.- Szpilkowy Zł. 12.—
12.- W kolorze czarnym i brązowym.
19.- „Normalki” w kolorze czarnym i brązowym
Gemzowe Zł. 22.—
5.- Lekki przewiewny.
8.- W kolorze czarnym i brązowym.
14.- Sportowy.

„Pedicure“ Odświeżająca kąpiel —
Bezbolesne usuwanie odcisków —
Masaż — Zabieg 1.50.

Rata
Najlepsza jakość —
Najniższe ceny —
Najmodniejsze kolory.

Zakłady Słusarskie
Instalacja urządzeń
sanitarnych
**A. Szulc Toruń, Kło-
nowicza 40 tel. 1406**
dyplom. mistrz słusarski
(Rok założ. 1920)
Konstrukcje żelazne, okna,
drzwi, kraty, ogrodzenia, wo-
dociągi, kanalizacje, centr.
ogrzewania, samorodne spa-
wanie. Obsługa sumienna
i fachowa. Ceny konkuren-
cyjne. 2935

**Pierwszorządny
GABINET
KOSMETYCZNY
„KALOTECHNIKA“**
Wszelkie zabiegi w zakre-
sie nowoczesnej kosmetyki
Racjonalne pielęgnowanie,
odmładzanie i udoskonalanie
urody. Usuwanie zmarsz-
czek, wargów, przyszczy, bro-
dawek, kurzajek, zbędnego
owłosienia, piegów, rozsze-
rzonych por, łojotoku, trą-
dziku, czerw. nosa i innych
nieokładności cery. Rady-
kalne usuwanie łupieżu.
Przyciemnianie brwi i rzęs
Sprzedaż kremów, mleczek
i t.p. Porady bezpłatnie. 1814
**TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5,
miesz. 3.**

„Enia“
barwniki do jaj 8 kolorów
polecają T. Rzymkowski,
Toruń, Szeroka 43.
**HURTOWNIA DROGERJA
NOWA DROGERJA**

MEBLE
wszelkiego rodzaju w soli-
dnym wykonaniu kupisz
najkorzystniej
w Fabrycznym Składzie
Mebli
Wincenty Gralewski
Toruń, ul. Prosta 21.
Obsługa rzetelna. 900

Dostarczamy...
natychmiast z nadeszłych transportów z Anglii
ocłona samochodu

Ford Junior de Luxe 1172 ccm
Cena Guldenów gd. 3250.—
obejrzenie samochodów, **próbna jazda** po uprzednim zawiadomieniu
telefonicznym lub listownym, o każdym czasie.

Ford Standard Junior 933 ccm
Samochód osobowy 2-drzwiowy . . . . . Guld. 2850.—
„ dostawczy kompletny . . . . . „ 2580.—
Podwozie . . . . . „ 2180.—

1925 10 lat 1935

Najstarszy w wolnym mieście Gdańsku
ODSPRZEDAWCA Ford
Jakób Rotblit sp. z ogr. odp.
Adres p. Rotblita w Gdańsku: Brotbänkengasse 37.
Sopoty, Gdańska 7 (3124) Telefony 242-15, 242-38, 520-08

Samochody
ciężarowe do przeprowa-
dek i transportów
Przeprowadzki
wyściełane wozy meblowe
Przechowywanie
magazynowanie we włas-
nych jasnych zdrowych
składnicach
Wózki
wszelkie, kołny i samocho-
dami wykonuje tanio —
najtaniej
Proszę żądać ofert!
Ludwik Szymański
rok założ. 1912
Toruń, Żeglarska 3, tel. 1909
i tel. pryw. 1549. 1408

PIANINA
wprost z fabryki poleca ta-
nio po cenach fabrycznych
**T. BETTING i S-ka
LESZNO-Pozn.**
Fabryka fortepianów.
Przedstawicielstwo:
Turustowska - Toruń,
Św. Ducha 14. 2665

**Biuro
Wywiadowcze**
Adamskiego, Toruń, Sukien-
nicza 4. załatwia wszelkie
sprawy, także rodzinne. —
Dyskretna obserwacja, zbie-
ranie materiału. 7596

**Naprawę wszelkich
MASZYN ROLNICZYCH**
uskutecznią szybko i tanio
Firma „PEDAB“
w Toruniu,
ul. Koszarowa 15/17 (1039

Nauczyciel
wieloletnia praktyka przygo-
towuje do gimnazjum i Kor-
pusu Kadetów egzaminu
konkursowego, uczy stars-
szych. Ratuje zagrożone
promocje. Polonista. Zgłosze-
nia godziny 2-4 Jagiellońska
25/17 lub oferty „Dzień Po-
morski” Toruń pod „Nauc-
zyciel” 3200

Pierwszorządna
pracownia sukien, kostju-
mów, okryć damskich. Ce-
ny dogodne — Wykonanie
solidne. Orz kursy kroju,
szycia madalamu koncesjo-
nowane K. O. P. Warunki
dogodne. Toruń, Stary Ry-
nek 23 I p. de Janette 2054

**WÓZKI
DZIECIĘCE**
w wielkim wyborze
poleca
**FIRMA
M. SIECKMANN**
Właśc.: A. FREINING
Toruń, ul. Szczytna nr. 4
886r

Tennis
RAKIETY-DIKI -
SRODNIŚ-KOZULE
SPORTYKON

Poszukuję
trzy-pokojowego mieszkania
od 15. 4. wzgl. 1. 5. Zapła-
cę czynsz za rok zgóry.
Oferty uprasza się do Adm.
„Dnia Pomorskiego”, Toruń
pod nr. 3214.

Osoby
w błąd wprowadzone przez
domokrępane Kamieńską i
Jabłońską proszę o adres do
Dnia Pomorskiego pod „Po-
szkodowani” 3202

Żdźbło w oku bliźniego.
Korpulentna jejmość w modnym kapelusiku do męża:
— Patrz, czy nie śmieszna ta chuda pani w takim
wielkim kapeluszu?!

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej . . . . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym
drukem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niższ.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia reklamowe i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
„ „ „ 4-lamowej . . . 50 fen.
„ „ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
W ekspedycji miejscowych agencji . . . . . 2.50 zł
Z odnośnikiem do domu . . . . . 2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu . . . . . 2.89 zł
Pod opaską . . . . . 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . . 2.32 gd; przez gońca . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost . . . 1.75 gd
Zagranicą . . . . . 4.00 gd
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody
w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostar-
czenie pisma.

U W A G I:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmiej-
sze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne
przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według roz-
miarów. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmu-
jemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zosta-
nie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki,
które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają
do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji
do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje
będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dnia 8-miu od daty
ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy
sądowym ściganiu należność rabat upada. Za terminowy druk
i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Męziński, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman. Gdańsk, Kassubischer Markt 21. I p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz.
Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobroszański, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpow. na Grudziądz: Wacław Gańca, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor
odpowiedzialny na Tezew: Lubomski Wacław, Tezew, ul. Kościuszki 1.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.